

Izložba „Hrvatska i Francuska – Istra u vrijeme Napoleona (1805. – 1813.)“

Biserka Budicin

Zamisao o postavljanju izložbe *Hrvatska i Francuska – Istra u vrijeme Napoleona (1805. – 1813.)* rodila se krajem 2013. godine. Od tada do 2016. godine, kada je prvi put otvorena u Zavičajnom muzeju Poreštine u Poreču, uspostavljali su se kontakti sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu (*Centre Historique des Archives Nationales* i Muzej Châtillonais u Francuskoj, Arhiv Republike Slovenije i Pokrajinski arhiv Kopar u Sloveniji, Hrvatski državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Centar za povijesna istraživanja Rovinj – Centro di Ricerche Storiche Rovigno te Turistička zajednica Istarske županije u Hrvatskoj). U njima se istraživalo i odabiralo gradivo, promišljan je i nekoliko puta doradivan izložbeni koncept, izradivale su se i obrađivale preslike, pisali, prepisivali i prevodili tekstovi, oblikovala mrežna aplikacija itd. te je sama izložba rezultat rada velikog broja ljudi.

Cilj je izložbe bio na primjeru općine Poreč prikazati na koji je način općina djelovala i što je sve ulazilo u njenu djelatnost. Nit vodilja pri odabiru gradiva je, stoga, bila odabrati svakako ono koje ima informacijsku vrijednost (obavijesti o osobama, mjestima, događajima, predmetima, društvenim pokretima), no naglasak je ipak stavljen na gradivo koje ima evidencijsku (svjedoči o radu stvaraatelja, a vidljiva je u formalnim karakteristikama zapisa: zaglavlje, potpis, pečat i sl.) te posebnu vrijednost (umjetnički te biografsko-faktografski elementi).

Jeziци zastupljeni u gradivu su hrvatski, talijanski, francuski i njemački, no glavnina spisa pisana je talijanskim jezikom. Većina odabranih spisa, čiji je izvornik pisan na talijanskome ima svoj prijepis i prijevod na hrvatski jezik.

Izložba je 2017. godine gostovala u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u sklopu Festivala povijesti Kliefest i u Arhivu Republike Slovenije u Ljubljani te 2018. u Pokrajinskom arhivu u Kopru.

Izložba se sastoji od šest cjelina; prvu čine tekstovi dvojice znanstvenika, Josipa Vrandečića i Nevija Šetića, o prilikama u Europi i Hrvatskoj u vrijeme Napoleonove vladavine, kojima se izložba i otvara. Slijedi prikaz Strukture vlasti toga razdoblja te opis razdoblja od 1806. do 1809. godine i onoga od 1809. do 1813. odnosno kraja francuske vlasti.

Tematska cjelina Rad općina na primjeru općine Poreč prikazuje način na koji je središnji fond HR-DAPA-21 Općina Poreč 1806-1813 i sadrži najveći broj preslika gradiva, koje pokriva djelatnost općine toga vremena. U to su vrijeme općine bile najmanje upravne, teritorijalne i političke cjeline, podijeljene u tri razreda (sukladno broju stanovnika).

Sljedeće cjelina su Sudstvo s preslika gradiva, koje je nastalo radom općinskih službenika u službi suda (tjeralice s opisima osumnjičenih, obavještajni razgovori, istrage...) i Tiskovine u kojoj se nalaze preslici tiskovina službenog karaktera (zakoni i odluke, upute za djelovanje, obavijesti...) te glasila koja su tada izlazila.

U cjelini Planovi i karte se, između ostaloga, nalazi se izbor iz rukopisnoga pomorskog atlasa *Reconnaissance hydrographique des ports du Royaume d'Italie...* (Hidrografski prikaz luka Kraljevstva Italije...), koji se sastoji od ručno izrađenih 15 pomorskih planova i karata te dva lista krajolika, od Pirana do Splita. Nevjerojatno lijepi i s toliko detalja nacrtani planovi i karte ne samo da prenose informaciju, već i velikom lakoćom otimaju pozornost svemu oko sebe i tjeraju gledatelja da im se posveti. Uz njih u izvorniku atlas sadrži i izvještaj Charlesa François Beauteemps-Beaupréa na 65 stranica iz srpnja 1807. godine, a ovom je prigodom izložen samo dio.

Izložba ima 13 panoa i ekran osjetljiv na dodir gdje se nalaze sve ono što nije zastupljeno na panoima, a što može upotpuniti znanje, zadovoljiti znatiželju i, na određen način, zaokružiti dojam, odnosno ukupno 286 preslika. Na izložbi je uz gradivo koje se čuva u Državnom arhivu u Pazinu, korišteno i ono koje su nam ljubazno ustupile sve gore navedene ustanove. ■

INFO

Državni arhiv u Pazinu:
<https://www.dapa.hr/>

Više o Izložbi saznajte na:

<https://www.dapa.hr/index.php/izlozbe/izlozbe/357-hrvatska-i-francuska-istra-u-vrijeme-napoleona-1805-1813-20-10-2016>

DRŽAVNI
ARHIV
U PAZINU